

Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliği

29 Ağustos 2003 Tarihli Resmi Gazete
Sayı: 25214

Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliği

BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve Kapsam

Madde 1 —Bu Yönetmeliğin amacı; **4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun** kapsamında, Türkiye’de çalışacak yabancıların her türlü çalışma izinlerinin verilmesi, sınırlandırılması, iptali, çalışma izninden muaf tutulacak yabancılar ile bildirim yükümlülüklerinin nasıl yerine getirileceğine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

Madde 2 —Bu Yönetmelik, 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun 22 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3 —Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

Bakanlık: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını,

Kanun: 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunu,

Yönetmelik: Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliğini,

Kanuni Çalışma: Kanunlara uygun şekilde verilmiş çalışma izni, ikamet ve diğer ilgili kanunlar ile mevzuat hükümlerince düzenlenen yükümlülüklerin yanı sıra, sosyal güvenlik primleri ödenmiş veya muaf olarak çalışmayı,

Birlikte İkamet: Medeni Kanun hükümlerine göre aile birliği içinde aynı çatı altında oturmayı,

İlgili Merciler: İlgili görülen Bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını,

Akademik Yeterlilik: 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununa istinaden, uzmanlık gerektiren mesleki hizmetler kapsamında hizmet sunmayı isteyen yurt dışında lisans eğitimi almış olan yabancıların, mesleki unvanını ispat edebilmesi amacıyla alınması gereken, mesleki yeterliliklerin tanınmasının ön koşulu olan belgeyi,

Mesleki Hizmetler: Akademik ve mesleki yeterlilik gerekleri yerine getirilerek sunulabilen uzmanlık gerektiren hizmetleri, (Bu hizmetler, ulusal ve uluslar arası yeterlilik istemleri ve lisans istem ve prosedürlerine tabidir.)

Mesleki Yeterlilik: Hizmet kalitesinin sağlanabilmesi açısından, hizmet sunucusunun, akademik yeterliliğin gereğini yerine getirdikten sonra, mesleki yeterlilik istem ve prosedürlerini tamamlamasını, (Hizmet sunucusunun kendi ülkesindeki meslek kuruluşuna üye olması, mesleğini icra ettiğine dair belgenin, üyesi olduğu meslek kuruluşu tarafından verilmesi ve çalışacağı alanda yeterli deneyime sahip olması mesleki yeterliliğin ön koşullarıdır.)

Yeterlilik İstemleri: Mesleki hizmet sunucusunun bir sertifika veya lisans almak üzere yerine getirmesi gereken eğitim, sınav, uygulamalı staj, deneyim, dil veya benzer istemleri,

Yeterlilik Prosedürleri: Yeterlilik istemlerinin tamamlanmasına ilişkin idari gereklilikler veya şekli süreçleri,

Lisans İstemleri: Yeterlilik istemlerinden farklı olarak, bir hizmet sunucusunun bir hizmeti sunmak için alması gereken resmi iznin gereği olan bağımsız istemleri,

Lisans Prosedürleri: Bir lisans başvurusu yapılabilmesine ilişkin başvuru ve işlem süreci ile ilgili idari prosedürleri, (Bunlar, lisans başvurusu için işlem süresi, belge sayısı veya bilgi miktarını kapsar.)

Kilit Personel: Türkiye’de kurulu bulunan ve tüzel kişiliğe sahip bir şirketin, aşağıdaki şartlardan en az birini sağlayan personeli "Kilit Personel" sayılır;

- 1) Şirketin üst yönetiminde ya da yürütme pozisyonunda çalışmak,
- 2) Şirketin tamamını veya bir bölümünü yönetmek,
- 3) Şirketin denetçilerinin, idari veya teknik personelinin işlerini denetlemek veya kontrol etmek,
- 4) Şirkete yeni personel almak ya da mevcut personelin işine son vermek veya bu konularda teklif yapmak,

alanlarından en az bir tanesinde görev alan veya bu konularda yetki sahibi; şirket ortağı, yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesi, genel müdür, genel müdür yardımcısı, şirket müdürü, şirket müdür yardımcısı ve benzeri mevkilerde görev yapan kişiyi,

Uzman: Kuruluşun hizmetleri, araştırma cihazları, teknikleri ya da yönetimi için temel sayılan, herkes tarafından bilinmeyen bilgiye sahip olan kişiyi, (Böyle bir bilginin olduğunun irdelenmesi için, sadece kuruluşa özgü olan veriler göz önünde tutulmayacak, aynı zamanda bu kişinin özel teknik bilgi gerektiren bir işle ilgili yüksek nitelik düzeyine sahip olup olmadığı da ilgili merciler tarafından incelenecektir.)

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İzin ve İzin Uzatma Başvuruları

Başvuru Yapılacak Merciler

Madde 4 —Başvurular, yurt dışında Türkiye Cumhuriyeti temsilciliklerine, yurt içinde doğrudan Bakanlığa yapılabilir.

Başvuru ve İzin Verilmesinde Şekil

Madde 5 —Bu Kanun kapsamında yapılacak tüm başvuruların yazılı olarak Yönetmelikte belirlenen mercie dilekçe ile yapılması, Yönetmelik eki form ve belgelerin formun açıklama bölümünde belirtilen şekilde doldurulması ve yine form ekinde belirlenen tüm belgelerin başvuru dilekçesine eklenmesi gerekmektedir.

Bakanlık tarafından, bu Yönetmelikte istenilen belgeler dışında istenilecek belgeler, ulusal mevzuat ve değişen sosyo - ekonomik konjoktüre göre belirlenir.

Çalışma izinleri, Bakanlıkça yazılı olarak verilir. Çalışma izni verilen veya izni uzatılan yabancı mesleki hizmet sunucusuna verilecek ikamet izninde, ilgili meslek odasına geçici üyelik koşulu aranır.

Yurt Dışından Yapılacak Başvurular

Madde 6 —Yabancılar, yurt dışından çalışma izni için başvurularını, uyuğunda buldukları veya daimi ikamet ettikleri ülkedeki Türkiye Cumhuriyeti temsilciliklerine yaparlar.

Temsilcilikler, çalışma izin talebine ilişkin olabilecek değerlendirmeleri ile birlikte bu başvuruları doğrudan Bakanlığa iletirler.

Türkiye Cumhuriyeti temsilcilikleri ile Bakanlık, yurt dışından yapılacak çalışma izni başvuruları ile ilgili işlemleri, elektronik posta yolu ile yürütür. Başvuru sırasında istenilen belgeler ise, yabancıların temsilciliğe başvurduğu tarihten itibaren en geç üç iş günü içerisinde yabancıların işverenince Bakanlığa intikal ettirilir.

Bu durumda Kanunun 12 nci maddesindeki doksan günlük süre tüm belgelerin Bakanlığa intikal ettiği tarih itibariyle başlar.

Yurt İçinden Yapılacak Başvurular

Madde 7 —Yurt içinden, sadece en az altı ay süreli ikamet tezkeresi almış ve bu süresi sona ermemiş olan yabancılar veya bunların işverenleri, başvurularını doğrudan Bakanlığa yapabilirler.

Türkiye’de öğrenim amacıyla verilen ikamet izinleri hariç, herhangi bir sebebe istinaden en az altı ay süreli ikamet izni almış olup da bu izin süresi içerisinde çalışma izni verilmiş yabancıardan, Türkiye’nin dış temsilcilikleri kanalı ile çalışma vizesi alması koşulu aranmaz. Ancak, insan ticaretine konu olan veya olabilecek alanlarda çalışacak yabancılar için altı ay süreyle ikamet etmiş olması konusu dikkate alınmayarak, her defasında dış temsilciliklerimizden çalışma vizesi almaları koşulu aranır.

Turistik vize ya da çalışma amacı dışındaki vizelerle veya iki ülke arasındaki vize muafiyeti programı ve diğer vize kolaylıklarından yararlanarak Türkiye’ye gelmiş olan ve ikamet tezkeresi olmayan yabancıların, çalışma izni için yurt içinden başvuruları alınmaz.

Uzatma Başvuruları

Madde 8 —Çalışma izninin uzatılması talebi, Yönetmeliğin 5 inci maddesinde açıklanan esaslara göre; başvuru formu ve Yönetmelik ekinde belirtilen belgelere, önceki çalışma izin belgesinin aslının da eklenmesi suretiyle, yabancı veya işvereni tarafından doğrudan Bakanlığa yapılır.

Süresi sona ermiş bir çalışma izninin uzatılması için, sürenin bitiminden itibaren en geç onbeş gün içinde uzatma başvurusunda bulunulması gerekir. Bu süreden sonra yapılan uzatma başvuruları, ilk defa başvuru yapan yabancılara uygulanan esaslara tabidir.

Çalışma izninin bittiği tarihten geriye doğru en fazla iki aylık sürede olmak kaydıyla, izin süresi sona ermeden de uzatma başvurusunda bulunulabilir.

Çalışma izninin uzatılması halinde, uzatılan çalışma izninin başlangıç tarihi, süresi biten çalışma izninin sona erdiği tarihtir.

Çalışma izni uzatma başvurusunda bulunan yabancılar, çalışma izni uzatma başvurusunun sonuçlanmasına kadar geçen zaman diliminde, alacağı görevin mahiyeti değişmemek kaydıyla aynı işyeri ve meslekteki çalışmalarını sürdürebilirler.

Bu yabancılar, işyerinde fiilen çalıştıkları sürece geçerli olmak üzere uzatma başvurusunda bulduklarına ilişkin Bakanlık tarafından verilen belgeyi taşırlar. Bu belge verilmiş tarihten itibaren doksan gün sonra geçerliliğini yitirir. Bakanlık, belgeye konuyla ilgili bilgilendirici kaydı düşer.

Yabancıların bu belgeyi taşıdığı süre içerisindeki çalışması, doğuracağı sonuçlar bakımından kanuni çalışma olarak kabul edilir. Bu süre içerisinde yabancıların, ilgili mercilerin ve işverenin kanuni yükümlülükleri devam eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İzin ve İzin Uzatma Başvurularının Değerlendirilmesi

Bakanlığın Eksik Evrak Tespiti

Madde 9 —Başvurunun eksik evrak ile yapıldığının Bakanlıkça tespiti halinde, eksik evrakların tamamlanması istemiyle başvuru sahibine bilgi verilir. Bu durumda Kanunun 12 nci maddesindeki doksan günlük süre eksik evrakların Bakanlığa intikal ettiği tarih itibarıyla başlar.

İlgili Mercilerden Görüş Alınması

Madde 10 —Bakanlık, başvuruyu ilgili mercilere iletir ve görüşlerini alır.

İlgili merciler görüşlerini, Bakanlık kayıt çıkış tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde Bakanlığa bildirirler. İlgili merciler, zorunluluk halinde, makul ek süre talebinde bulunabilirler.

Bakanlık ve ilgili merciler, bildirimlerin nasıl yapılacağına ilişkin, elektronik posta dahil iletişimi kolaylaştıracak araç, gereç ve yöntemler konusunda aralarında işbirliği yaparlar.

Süresi ve verilen ek süre içinde bildirilmeyen görüşler, Bakanlıkça olumlu kabul edilir.

Çalışma izin uzatma başvuruları için Bakanlıkça, ilgili mercilerin görüşleri istenmez. Ancak bu durum, mesleki hizmetler kapsamında olmak üzere, sadece yabancıların alacağı görev mahiyetinin değişmemesi koşuluyla geçerlidir.

İlgili Mercilerin Eksik Evrak Tespiti

Madde 11 —İlgili mercilerin eksik evrakların tamamlanması istemleri üzerine, Bakanlıkça eksik evrakların tamamlattırılmasından sonra, ilgili mercilerden görüş alınmasına ilişkin prosedür tekrarlanır. Bu durumda Kanunun 12 nci maddesindeki doksan günlük süre eksik evrakların Bakanlığa intikal ettiği tarih itibarıyla başlar.

İlgili Mercilerce Evrakların İncelenmesi

Madde 12 —Kanunun 13, 26, 27, 28, 29, 30, 31 ve 32 nci maddeleri uyarınca Bakanlığın görüş istediği ilgili merciler, çalışma izni başvurusu ile ilgili değerlendirmelerini yaparken, başvuru eki bilgi ve evrakların kendi görev ve yetkileri kapsamında gerekli incelemelerini de yaparlar.

İlgili merciler bilgi ve evrakların muteberliğini incelerken, Yönetmeliğin 22 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan çalışma izninin iptaline ilişkin gerekçeleri de dikkate alırlar.

İzinlerin Verilmesi veya Uzatılmasında Değerlendirme

Madde 13 —Bakanlık ilgili mercilerin görüşlerini de dikkate almak suretiyle çalışma izni başvurusunu değerlendirir. Ancak Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin beşinci fıkrası hükmü saklıdır.

Bakanlık, Türkiye'nin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmelerde aksi öngörülmedikçe, çalışma izni ve izin uzatma başvurularının değerlendirilmesinde; yabancıların ikamet ve çalışma izninin süresi ile hizmet akdinin ve işin süresine göre belirli bir işyeri ya da işletmede ve belirli bir meslekte, yalnız bu işe münhasır kalmak kaydıyla iş piyasasındaki durum, çalışma hayatındaki gelişmeler, istihdama ilişkin sektörel, coğrafi ve ekonomik konjonktür değişikliklerini dikkate alır.

Bu değerlendirme kriterleri çerçevesinde, Kanunun 12 nci maddesine göre Bakanlığın yapacağı değerlendirmelerde dikkate alınmak üzere; Türkiye'nin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmelerin hükümleri de dikkate alınmak suretiyle; Türkiye İş Kurumu tarafından periyodik olarak dört haftalık sürelerde, il bazında "yabancıların istihdamının uygun görülmediği iş ve

meslekler" Bakanlığa rapor olarak bildirilir. Periyodik dönemler dışında olabilecek değerlendirmelerini de, dört haftalık raporları beklemeden ayrıca bildirirler.

Bakanlık, ülke içinden istihdam yerine yabancı istihdamı için yapacağı değerlendirmede, başvuru sırasında istenecek belgelerin yanı sıra, yabancı istihdamını haklı kılacak, işin özel niteliği ile yabancı personelin bonservis, referans mektubu, görevlendirme yazısı ya da kabul yazısı gibi yetkili makamlarca onaylı bilgi ve belgeleri de dikkate alarak karar verir.

Bakanlık üçüncü ve dördüncü fıkrada belirtilen değerlendirmesine esas olmak üzere anılan kuruma başvuru ile ek bilgi ve evrakları ileterek de görüşlerini alabilir.

Kanuni Çalışmaya Dahil Edilecek Süreler

Madde 14 —Yıllık izinler, iş kazası ve meslek hastalığı, hastalık ve analık, geçici iş göremezlik ödenekleri ile işsizlik sigortası ödeneği alınan süreler, kanuni çalışma süresine dahil edilir.

Çalışma Süreleri ve İkamet İzninde Kesinti

Madde 15 —Çalışma izinleri bakımından Kesintisiz İkamet kavramından; ilgili kanunlara uygun şekilde verilmiş ikamet izniyle Kanunun 9 uncu maddesinde sayılan sürelerin de dahil olduğu ikamet ve çalışma süreleri anlaşılır.

İşvereni tarafından geçici süre ile ve izinle iş amaçlı yurt dışına gönderilen ve primleri Türk sosyal güvenlik kurumuna ödenen yabancı çalışanın ülke dışında geçen çalışma süreleri ikamet ve çalışma sürelerine dahil edilir.

Ancak Türkiye'de bulunmasına rağmen ikamet tezkeresini altı aydan fazla süreyle temdit ettirmeyen yabancı ikameti, çalışma izinleri açısından kesinti sayılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İzin ve Uzatma Kararları ile Kararların İlgili Mercilere Bildirimi

Karar

Madde 16 —Bakanlık; değerlendirme sonucunda, ilgili mercilerin görüşlerini de dikkate alarak karar verir. Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin beşinci fıkrası hükmü saklıdır.

Düzeltilme Kararı

Madde 17 —Bu Kanuna göre alınan kararlarda maddi bir hata bulunduğu sonradan anlaşılırsa, Bakanlık re'sen düzeltme veya değiştirme kararı alır. Gerekçeli karar taraflara bildirilir.

Bakanlık Kararının İlgili Mercilere Bildirimi

Madde 18 —Bakanlık çalışma izni kararını, yurt dışından yapılan başvurularda; başvuruyu yapan yabancıya bildirmek üzere Türkiye Cumhuriyeti temsilciliğine, yurt içinden yapılan başvurularda; çalışma izni ve uzatma kararını başvuruyu yapan yabancıya veya başvuruyu yapan işverenine bildirir.

Bakanlıkça, çalışma izni ve uzatma ile ilgili olumlu kararlar ilgili mercilere de bildirilir.

İzin ve Uzatmaya İlişkin Üst Sınır

Madde 19 —Çalışma izninin süresi, Kanunda ve Yönetmelikte yer alan çalışma izinlerinin verilmesi ve uzatılmasına ilişkin süreler de dikkate alınarak, hizmet akdinin veya işin süresinden daha uzun olamaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İzinlerin Sınırlandırılması, Reddi, İptali, İadesi,

Geçerliliğini Kaybetmesi

İzinlerin Sınırlandırılması ve Sınırlandırmaya İlişkin İstisnai Durumlar

Madde 20 —Türkiye'nin taraf olduğu ikili veya çok taraflı sözleşmelerle sağlanan haklar saklı kalmak kaydıyla ve karşılıklılık ilkesi çerçevesinde çalışma izinleri, iş piyasasındaki durum ve çalışma hayatındaki gelişmeler, istihdama ilişkin sektörel ve ekonomik konjonktür koşullarının gerekli kıldığı hallerde, belirli bir süre için, tarım, sanayi veya hizmet sektörleri, belirli bir meslek, işkolu veya mülki ve coğrafi alan itibarıyla sınırlandırılabilir.

Ancak Kanunun 6 ncı maddesinde öngörülen hüküm uyarınca süresiz çalışma izninin verilmesinde bu sınırlandırma yapılmaz.

Bakanlık, sınırlandırmayı gelişmelere ve taleplere bağlı olarak re'sen yapabilir.

İzin İsteminin Reddi

Madde 21 —Kanunun 14 üncü maddesinde öngörülen hükümler ile diğer kanunlarda yer alan yabancıların çalışamayacağı iş ve mesleklere dair hükümler çerçevesinde ve ilgili ulusal ve uluslararası mevzuata aykırı davranıldığı tespit edildiğinde, ayrıca Yönetmeliğin 22 nci maddesinin

birinci fıkrasında yer alan gerekçelerin varlığı halinde, çalışma izni veya çalışma izninin uzatılması istemi reddedilir.

Mesleki hizmetler kapsamında çalışacaklar için, yabancıların ulusal ve uluslararası mesleki örgütlerden, meslekten men cezası almadıklarını, üye olduklarını, mesleklerini icra ettiklerini ve mesleki yeterliliklerini gösterir son altı ay içerisinde almış oldukları belgeleri, başvuruları sırasında, başvuru formlarına eklemeleri gerekmektedir. Meslekten men cezası almış olan ve akademik yeterliliği olmayan yabancıların başvuruda bulunmaları mümkün değildir.

Bakanlık, çalışma izni veya çalışma izninin uzatılması talebini; Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen rapor içeriğinde; çalışma izni talebinde bulunulan işyerindeki aynı iş için aynı nitelikte yurt içinden bir talep olduğunun bildirilmesi halinde, Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına göre değerlendirmesini yapar. Yabancıların niteliklerinin daha uygun olmaması durumunda Kanunun 14 üncü maddesinin (b) fıkrası gereğince izin istemini reddeder.

Yönetmeliğin 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen başvuru yasağına rağmen yapılan başvurular, Kanunun 12 nci ve 14/c maddeleri uyarınca reddedilir.

İzin İptali

Madde 22 —Yabancıların, Kanunun 11 ve 13 üncü maddesinde sayılan sınırlamalara, Türkiye'deki ulusal mevzuata, ilgili mercilerin mevzuat ve düzenlemelerine aykırı olarak çalışması ya da Kanunun 14 üncü maddesinde öngörülen hallerden birinin varlığı ile yabancıların ya da işverenin, çalışma izni talep dilekçesinde eksik, sahte veya yanlış bilgi ve belge verdiğinin sonradan tespit edilmesi halinde Bakanlık verdiği çalışma iznini iptal ederek durumu ilgili mercilere ve başvuru sahibine bildirir.

Ayrıca, ilgili mercinin gerekçeli talebi halinde, Bakanlık iptale ilişkin değerlendirmeyi yapar.

İptal Edilen İzin Belgesinin İadesi

Madde 23 —Bakanlık, çalışma izni verilen yabancı personelin çalışmaya başlamaması veya ayrı bir firmada çalışmak üzere başvuruda bulunması halinde, nedenlerine ilişkin değerlendirme sonucunda, daha önce verdiği izin belgesinin iade edilmesini talep edebilir.

İptal edilmiş çalışma izinlerinin asıllarının kullanıcı tarafından, bildirim yapıldığı tarihten itibaren bir hafta içinde Bakanlığa iade edilmesi zorunludur.

İzin Geçerliliğini Kaybetmesi

Madde 24 —Çalışma izinleri, Kanunun 16 ncı maddesinde düzenlenen hükümler uyarınca geçerliliğini kaybeder.

İKİNCİ KISIM

Çalışma İzin Türleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Sürelili Çalışma İzinlerinin Verilmesi ve Uzatılması

Sürelili Çalışma İzni

Madde 25 —Türkiye'nin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmelerde aksi öngörülmedikçe sürelili çalışma izni; belirli bir işyeri veya işletmede ve belirli bir meslekte çalışmak ve en çok bir yıl geçerli olmak üzere verilir.

Sürelili Çalışma İzninin Coğrafi Alanı

Madde 26 —Bakanlık, sürelili çalışma izninin geçerlilik alanını şehir, idari sınır veya coğrafi bölge gibi girdileri baz alarak genişletebilir veya daraltabilir.

Bu durumun uygulanması halinde, Bakanlık bu kararını çalışma izni bildiriminde bulunduğu ilgili mercilere bildirir.

Sürelili Çalışma İzninin Uzatılması

Madde 27 —Sürelili çalışma izninin uzatılmasında; Kanunun 5 inci maddesinde öngörülen uzatılmaya ilişkin süreler esas alınır.

Bir yıllık kanuni çalışma süresinden sonra; aynı işyeri veya işletme ve aynı meslekte çalışmak üzere çalışma izninin süresi en fazla iki yıl daha uzatılabilir.

Üç yıllık kanuni çalışma süresinin sonunda, aynı meslekte ve dilediği işverenin yanında çalışmak üzere çalışma izninin süresi en fazla üç yıl daha uzatılabilir.

Yabancıların Eş ve Bakmakla Yükümlü Olduğu Çocuklarının Sürelili Çalışma İzni Başvuruları

Madde 28 —Türkiye'ye çalışmak üzere gelen bir yabancıların eş ve bakmakla yükümlü olduğu çocuklarına da; yabancıların kendisi ile birlikte en az beş yıl kanuni ve kesintisiz ikamet etmiş olmaları koşulu ile Kanun ve Yönetmelik hükümlerine göre sürelili çalışma izni verilebilir.

Kanuni ve Kesintisiz İkameti Gösterir Belgenin İbrası

Madde 29 —Kanunun 5 inci maddesi ile Yönetmeliğin 28 inci maddesinde öngörülen en az beş yıllık kanuni ve kesintisiz ikamet koşulunun yerine getirildiği emniyet makamlarından alınacak belge ile kanıtlanır. Bu belge diğer belgelerle birlikte Bakanlığa süreli çalışma izni başvurusu sırasında iletilir. Beş yıl kanuni ve kesintisiz olarak ikamet koşulunun değerlendirilmesi, Kanunun 9 uncu maddesinde belirtilen hususlara tabidir.

Eş ve Çocukların Kanuni ve Kesintisiz İkamet Sürelerinin Hesaplanması

Madde 30 —Yabancı'nın eş ve çocuklarının Yönetmeliğin 28 inci maddesine göre en az beş yıl kanuni ve kesintisiz ikamet etmiş olması koşulunun yerine getirilip getirilmediği değerlendirilirken, öğrenimde geçen süreleri ikametten sayılır.

Ancak, çalışabilmeleri için 2922 sayılı Türkiye'de Öğrenim Gören Yabancı Uyruklu Öğrencilere İlişkin Kanun uyarınca çıkarılmış olan Türkiye'de Öğrenim Gören Yabancı Uyruklu Öğrencilere İlişkin Yönetmelik uyarınca öğrenci olmamaları koşulu aranır.

İKİNCİ BÖLÜM

Süresiz Çalışma İzinlerinin Verilmesi ve Uzatılması ile

Uzatmanın İkametle İlişkisi

Süresiz Çalışma İzni

Madde 31 —Türkiye'nin taraf olduğu ikili veya çok taraflı sözleşmelerde aksi öngörülmedikçe, Türkiye'de en az sekiz yıl kanuni ve kesintisiz ikamet eden veya toplam altı yıllık kanuni çalışması olan yabancılara, iş piyasasındaki durum ve çalışma hayatındaki gelişmeler dikkate alınmaksızın ve ilgili mercilerin uygun görmesi durumunda; belirli bir işletme, meslek, mülki veya coğrafi alanla sınırlandırılmaksızın süresiz çalışma izni verilebilir.

Kanuni ve Kesintisiz İkameti Gösterir Belgenin İbrazi

Madde 32 —Kanunun 6 ncı maddesinde öngörülen, yabancı'nın en az sekiz yıl kanuni ve kesintisiz ikamet etmiş olması koşulunun yerine getirildiği emniyet makamlarından alınacak belge ile kanıtlanır. Bu belge diğer belgelerle birlikte Bakanlığa süresiz çalışma izni başvurusu sırasında iletilir. Sekiz yıl kanuni ve kesintisiz ikamet koşulunun değerlendirilmesi Kanunun 9 uncu maddesinde belirtilen hususlara tabidir.

Yabancı'nın, Eşinin ve Çocukların Kanuni ve Kesintisiz İkamet Sürelerinin Hesaplanması

Madde 33 —Yabancı'nın en az sekiz yıl kanuni ve kesintisiz ikamet etmiş olması koşulunun yerine getirilip getirilmediği değerlendirilirken, öğrenimde geçen süreler dikkate alınmaz. Ancak, Kanunun 5 inci maddesinin 4 üncü fıkrası uyarınca, yabancı'nın beraberinde Türkiye'ye gelerek, yabancı ile birlikte ikamet eden, aynı zamanda öğrenim gören eş ve çocuklarının öğrenim süreleri ikametten sayılır.

Ancak, çalışabilmeleri için 2922 sayılı Kanun uyarınca çıkarılan, Türkiye'de Öğrenim Gören Yabancı Uyruklu Öğrencilere İlişkin Yönetmelik uyarınca öğrenci olmamaları koşulu aranır.

Kanuni Çalışma Süresinin Hesaplanması ve Bu Durumu Gösterir Belgenin İbrazi

Madde 34 —Kanunun 6 ncı maddesinde öngörülen yabancı'nın toplam altı yıllık kanuni çalışmasının bulunması koşulunun yerine getirildiği hususu ilgili mercilerden alınacak belge ile kanıtlanır ve bu belge diğer belgelerle birlikte Bakanlığa süresiz çalışma izni başvurusu sırasında iletilir. Toplam altı yıllık kanuni çalışma koşulu değerlendirilirken Kanunun 9 uncu maddesinde belirtilen hususlar dikkate alınır.

Süresiz Çalışma İznine Bağlı Olarak Verilecek İkamet İzni

Madde 35 —Süresiz çalışma izni verilen yabancıların ikamet izin süreleri, yabancıların Türkiye'de ikamet ve seyahatlerine ilişkin mevzuata göre İçişleri Bakanlığınca belirlenir.

Süresiz çalışma izni, kapsamında bir değişiklik olmadığı sürece, ikamet izin sürelerine bağlı olarak kullanılır.

Emniyet makamlarınca, süresiz çalışma iznine istinaden verilen ikamet izin sürelerinin uzatılmaması halinde, Bakanlığa bilgi verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bağımsız Çalışma İzinlerinin Verilmesi ve Uzatılması ile

Uzatmanın İkametle İlişkisi

Bağımsız Çalışma İzni

Madde 36 —Bağımsız çalışma izni; yabancıların, Türkiye’de en az beş yıl kanuni ve kesintisiz olarak ikamet etmiş olmaları, çalışmalarının, ekonomik kalkınma açısından katma değer yaratması ve istihdam üzerindeki olumlu etki yapacak olması koşuluyla verilebilir.

İstihdam üzerindeki etkinin belirlenmesinde ilgili mercilerin görüşleri de dikkate alınır.

Mesleki hizmetler kapsamında kalan yabancılar, ilgili mevzuat çerçevesinde, ilgili mercilerden aldıkları, mesleklerini icra ettiklerine dair bir belgeyi diğer belgelerin yanı sıra Bakanlığa ibraz ederler.

Kanuni ve Kesintisiz İkameti Gösterir Belgenin İbrazi

Madde 37 —Kanunun 7 nci maddesinde öngörülen, yabancıların en az beş yıl kanuni ve kesintisiz ikamet etmiş olması koşulunun yerine getirildiği emniyet makamlarından alınacak belge ile kanıtlanır. Bu belge diğer belgelerle birlikte Bakanlığa bağımsız çalışma izni başvurusu sırasında iletilir. Beş yıl kanuni ve kesintisiz olarak ikamet etme koşulunun değerlendirilmesi Kanunun 9 uncu maddesinde belirtilen hususlara tabidir.

Yabancıların, Eşinin ve Çocukların Kanuni ve Kesintisiz İkamet Sürelerinin Hesaplanması

Madde 38 —Yabancıların en az beş yıl kanuni ve kesintisiz ikamet etmiş olması koşulunun yerine getirilip getirilmediği değerlendirilirken, öğrenimde geçen süreler dikkate alınmaz. Diğer taraftan, Kanunun 5 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, yabancıların beraberinde Türkiye’ye gelerek, yabancı ile birlikte ikamet eden, aynı zamanda öğrenim gören eş ve çocuklarının, öğrenim süreleri ikametden sayılır. Ancak, çalışabilmeleri için 2922 sayılı Kanun uyarınca çıkarılan Türkiye’de Öğrenim Gören Yabancı Uruklu Öğrencilere İlişkin Yönetmelik uyarınca öğrenci olmamaları koşulu aranır.

Bağımsız Çalışma İznine Bağlı Olarak Verilecek İkamet İzni

Madde 39 —Bağımsız çalışma izni verilen yabancıların ikamet izin süreleri, yabancıların Türkiye’de ikamet ve seyahatlerine ilişkin mevzuata göre İçişleri Bakanlığınca belirlenir.

Bağımsız çalışma izni, işin mahiyeti değişmediği sürece, yabancı tarafından ikamet izin sürelerine bağlı olarak kullanılır.

Emniyet makamlarınca, bağımsız çalışma iznine istinaden verilen ikamet izin sürelerinin uzatılmaması halinde, Bakanlığa bilgi verilir.

Bağımsız Çalışma İznine Esas Belgelerin Yanı Sıra, İstenilebilecek Diğer Belgeler

Madde 40 —Bağımsız çalışma izninin değerlendirilmesinde dikkate alınmak üzere; yabancıların faaliyetinin, ulusal ekonomiye sağlayacağı katkı ve yabancıların icra edeceği faaliyet için yeterli miktarda gelire sahip olduğunu kanıtlayan belgeler, diğer belgelerle birlikte Bakanlığa iletilmesi istenebilir.

Bağımsız Çalışma İzni Müracaat Belgesi

Madde 41 —Bağımsız çalışma izni verilmesi uygun bulunan yabancıya, bağımsız çalışabileceğine ilişkin "Bağımsız Çalışma İzni Müracaat Belgesi" verilir.

Bağımsız Çalışma İzni Müracaat Belgesinin Geçerliliği

Madde 42 —Bağımsız çalışma izni müracaat belgesi, verildiği tarihten itibaren üç ay süreyle geçerlidir. Yabancıya, işyerini kurmasından, ticaret sicil kaydını Bakanlığa ibraz etmesi halinde bağımsız çalışma izni verilebilir.

Yabancıya bağımsız çalışma izni verilmemesi halinde, ticaret sicil kayıtlarını tutan makama ve yabancıların Türkiye’deki durumunun ikamet izni açısından değerlendirilebilmesi ve gerektiğinde yabancıların izinsiz ikametinin önlenmesi amacıyla Bakanlıkça emniyet makamlarına bilgi verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İstisnai Haller

İstisnai Haller

Madde 43 —Türkiye’nin taraf olduğu ikili veya çok taraflı sözleşmelerde aksi öngörülmedikçe; ulusal mevzuata aykırı davranmamak ve mesleki hizmetlere ilişkin mevzuata uymak kaydıyla, ilgili mercilerin görüşleri de dikkate alınmak suretiyle, statüleri bu bölümün müteakip maddelerinde belirtilen yabancılarla, çalışma izinleri istisnai olarak verilebilir.

İstisnai çalışma izinlerinin uzatılması ve iptali, Yönetmeliğin genel hükümlerindeki prosedüre tabidir. Ayrıca, istisnai çalışma izinleri, ilgili mesleki mevzuatın gereklerinin yerine getirilmediğinin tespit edilmesi halinde de iptal edilir. İstisnai çalışma izinlerinin verilmesi, iptali ve uzatılmasına ilişkin kararlar, ilgili mercilere iletilir.

Türk Vatandaşı ile Evli Olanlar

Madde 44 —Bir Türk vatandaşı ile evli olan ve eşiyle Türkiye’de evlilik birliği içinde yaşayan yabancılardan; ikamete ilişkin süre koşulu aranmaksızın Türkiye’de kanuni olarak bulunanlar, doğrudan Bakanlığa istisnai çalışma izni başvurusunda bulunabilirler.

Evli kalma süresi üç yılı doldurmadan evliliğin sona ermesi veya evliliğin aile birliği kurmak amacıyla yapılmadığının belirlenmesi durumunda, çalışma izin belgesi geçerliğini kaybeder. Bu belge ile çalışmaya devam edilmesi, kaçak çalışma ve çalıştırma kapsamında değerlendirilir. Bakanlık, bu kapsamda verdiği çalışma izin belgelerine bu konuyla ilgili bilgilendirici kayıtları düşer.

Yerleşmiş Sayılan Yabancılar

Madde 45 —Bir Türk vatandaşı ile olan evlilik birliği en az üç yıl sürdükten sonra sona ermiş olmakla birlikte, Türkiye’de yerleşmiş olan yabancıların çalışma izinleri, Türkiye’de kanuni olarak bulunmaları kaydıyla istisnai olarak verilebilir.

Yerleşmiş yabancı kavramından, İçişleri Bakanlığının ikamet izinleri açısından bu kapsamda mütalaa ettiği kişiler anlaşılır. Bu yabancıların, emniyet makamlarından aldıkları durumlarını kanıtlayan belgeyi diğer belgelerle birlikte başvuruları sırasında Bakanlığa iletmeleri gerekir.

Yerleşmiş Sayılan Yabancıların Çocukları

Madde 46 —Bir Türk vatandaşı ile olan evlilik birliği en az üç yıl sürdükten sonra sona ermiş olmakla birlikte, Türkiye’de yerleşmiş olan yabancıların Türk vatandaşı eşinden olan çocuklarının çalışma izinleri de, Türkiye’de kanuni olarak bulunmaları kaydıyla istisnai olarak verilebilir.

Türk Vatandaşlığını Kaybedenler

Madde 47 —403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 19, 27 ve 28 inci maddeleri kapsamında bulunan yabancıların çalışma izni talebinde bulunmaları halinde, Bakanlığa başvuru sırasında durumlarını belgelemek koşuluyla çalışma izinleri istisnai olarak verilebilir.

Rüşt Yaşını Doldurmadan Türkiye’ye Gelerek Eğitimini Türkiye’de Tamamlayanlar

Madde 48 —Türkiye’de doğan veya kendi millî kanununa, vatansız ise Türk mevzuatına göre rüşt yaşını doldurmadan Türkiye’ye gelen ve Türkiye’de meslek okulu, yüksek okul veya üniversiteden mezun olan yabancıların çalışma izni talebinde bulunmaları halinde, Bakanlığa başvuru sırasında durumlarını belgelemek koşuluyla çalışma izinleri istisnai olarak verilebilir.

2510 Sayılı İskan Kanunu Kapsamında Olanlar

Madde 49 —2510 sayılı İskan Kanununa göre muhacir, mülteci veya göçebe olarak kabul edilen yabancıların çalışma izni talebinde bulunmaları halinde, Bakanlığa başvuru sırasında durumlarını belgelemek koşuluyla çalışma izinleri istisnai olarak verilebilir.

Avrupa Birliği Üyesi Ülke Vatandaşları ile Bunların Eş ve Çocukları

Madde 50 —Avrupa Birliği üyesi ülke vatandaşları ile bunların Avrupa Birliği üyesi ülkelerin vatandaşı olmayan eş ve çocuklarının çalışma izni talebinde bulunmaları halinde, çalışma izinleri istisnai olarak verilebilir.

Avrupa Ekonomik Topluluğu-Türkiye Ortaklık Konseyinin 1/80 sayılı Kararının, bu yabancıların iş piyasasına girmeleri ile ilgili daha lehte olan 6 ncı ve 7 nci maddelerinin hükümleri, söz konusu Kararın 11 inci maddesiyle bağlantılı olarak saklıdır.

Büyükelçilik, Konsolosluk ve Uluslararası Kuruluşların Türkiye’deki Temsilciliklerinde Görevlendirilenler ile Eş ve Çocukları

Madde 51 —Yabancı devletlerin Türkiye’deki büyükelçilikleri ile konsolosluklarında ve uluslararası kuruluşların temsilciliklerinde görevli diplomat, idarî ve teknik personelin hizmetinde çalışanlar ile karşılıklılık ilkesi çerçevesinde olmak ve görev süresiyle sınırlı kalmak üzere Türkiye’de bulunan büyükelçilikler, konsolosluklar ve uluslararası kuruluşların temsilciliklerinde görevlendirilen diplomatların ve idari ve teknik personelin eş ve çocuklarının çalışma izinleri; Dışişleri Bakanlığı kanalı ile Bakanlığa intikal eden başvuruları üzerine, anılan Bakanlığın görüşleri doğrultusunda istisnai olarak verilebilir.

Bilimsel, Kültürel ve Sportif Amaçlarla Kısa Süreli Gelenler

Madde 52 —Bilimsel ve kültürel faaliyetler amacıyla bir ayı aşan ve sportif faaliyetler amacıyla dört ayı aşan süre ile geçici olarak Türkiye’ye gelecek yabancıların çalışma izni talebinde bulunmaları halinde, Türkiye’de bulunacakları süre için, çalışma izinleri istisnai olarak verilebilir.

Kilit Personel Niteliğindeki Yabancılar

Madde 53 —Kanunla yetki verilen bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarınca sözleşme veya ihale usulleriyle; mal ve hizmet alımı, bir işin yaptırılması veya bir tesisin işletilmesi işlerinde ayrıca, yapım ve her türlü inşaat işinde çalıştırılacak kilit personel niteliğindeki yabancıların çalışma izni talebinde bulunmaları halinde, sözleşme veya ihalede belirtilen süre için çalışma izinleri istisnai olarak verilebilir.

Türkiye’de Bulunan Büyükelçilik veya Konsolosluklar Bünyesinde Faaliyet Gösteren Okullardaki Yabancı Öğretmenler, Kültür Kurumlarında Görevlendirilenler ile Din Kurumlarında Görev Alacak Yabancıların Çalışma İzinleri

Madde 54 —Türkiye’de bulunan büyükelçilik veya konsolosluklar bünyesinde faaliyet gösteren okullardaki yabancı öğretmenlere, Türkiye’de yabancı ülkelerin kültür kurumlarındaki görevlilerine, din kurumlarında görevlendirilecek din görevlilerine, çalışmak üzere ikamet izinleri İçişleri Bakanlığınca verilir.

Bu konulardaki izin başvuruları Dışişleri Bakanlığı kanalı ile yapılır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Çalışma İzni Muafiyetleri, Bildirim Yükümlülüğü,
Denetleme Yetkisi ve Harç Alımı

BİRİNCİ BÖLÜM

Çalışma İzni Muafiyetleri

Muafiyetler

Madde 55 —Özel kanunlarda belirlenen hükümler saklı kalmak ve yabancı ile işverenin diğer kanunlardan doğan yükümlülüklerini yerine getirmeleri kaydıyla;

a) Türkiye’nin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmelerle çalışma izninden muaf tutulanların,

b) Daimi ikametgahları yurt dışında olup bilimsel, kültürel ve sanatsal faaliyetler amacıyla bir aydan az, sportif faaliyetler amacıyla dört aydan az süre için geçici olarak Türkiye’ye gelen yabancıların,

c) Türkiye’ye ithal edilen makine ve teçhizatın montajı, bakım ve onarımı, kullanımına ilişkin eğitiminin verilmesi veya teçhizatı teslim almak amacıyla üç ayı geçmemek ve bu durumu ibraz edeceği belgeler ile kanıtlamak koşuluyla gelenlerin,

d) Türkiye’den ihraç edilen ya da Türkiye’ye ithal edilen mal ve hizmetlerin kullanılmasına ilişkin eğitim amacıyla üç ayı geçmemek ve bu durumu ibraz edeceği belgeler ile kanıtlamak koşuluyla Türkiye’de bulunanların,

e) Türkiye’de fuar ve sirklerde gösteri ve benzeri görevli olarak üç ayı geçmemek ve bu durumu ibraz edeceği belgeler ile kanıtlamak koşuluyla bulunanların,

f) Üniversiteler ile kamu kurum ve kuruluşlarında bilgi ve görgülerini artırmak üzere gelen, üç ayı geçmemek ve durumunu ibraz edeceği belgeler ile kanıtlamak koşuluyla bulunanların,

g) Sosyo-kültürel ve teknolojik alanlar ile eğitim konularında bir ayı aşmayan bir sürede Türkiye’ye önemli hizmet ve katkı sağlayabilecekleri ilgili mercilerce bildirilenlerin,

çalışma izni almalarına gerek bulunmamaktadır.

Ancak mesleki hizmetler kapsamına giren muafiyet hükümlerine tabi yabancı mimar, mühendis ve şehir plancıları hizmet sürelerinin bir ayı aşması durumunda; Bakanlıktan çalışma izni almak, ilgili meslek odasına geçici üye olmak ve ulusal kurum ve kuruluşların uygulamalarına uymak zorundadır.

Muafiyet süreleri uzatılamaz. Ayrıca, yabancı, muafiyet hükümlerinden aynı yıl içinde sadece bir kez yararlanır.

Bu maddede sayılan yabancılar, geliş amaçlarını, ne kadar süre ile ve nerede kalacaklarına ilişkin bilgileri, buldukları yerin emniyet makamlarına bildirirler. Bu bildirimlerde şahsi başvuru zorunluluğu yoktur.

Çalışma İzni Muafiyet Teyit Belgesi

Madde 56 —Çalışma izninden muaf olan yabancılarla istekleri halinde şekli ve içeriği Bakanlıkça belirlenecek "Çalışma İzni Muafiyet Teyit Belgesi" düzenlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Bildirim Yükümlülüğü, Denetleme Yetkisi ve Harç Alımı

Bildirim Yükümlülükleri

Madde 57 —Kanunun 18 ve 19 uncu maddeleri ile Geçici 2 ve Geçici 3 üncü maddelerinde düzenlenen bildirimle ilişkin yükümlülükler, Kanunun öngördüğü hallerde ve Kanunun öngördüğü süreler içerisinde, Yönetmelik ekindeki, Yabancı Personel Başvuru Formunun doldurulması suretiyle yerine getirilir.

Bu bildirimler ayrıca, Bakanlığa elektronik posta yolu ile de iletilir.

Denetleme Yetkisi

Madde 58 —Kanun ve Yönetmelikte yabancılarla ve yabancıları çalıştıran işverenlere atfedilmiş yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediği, Bakanlık iş müfettişleri ve Sosyal Sigortalar Kurumu

sigorta müfettişleri tarafından, yürürlükteki İş Kanununun, Çalışma Hayatının Denetimi ve Teftişi başlıklı bölümünde yer alan hükümlerine göre denetlenir.

Genel bütçeye dahil daireler ve katma bütçeli idarelerin teftiş ve denetim elemanları, kendi mevzuatları gereğince işyerlerinde yapacakları her türlü denetim ve incelemeler sırasında, yabancı çalıştıran işverenlerle yabancıların Kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğini de denetler. Denetim sonuçları ayrıca Bakanlığa bildirilir.

Bakanlık gerekli gördüğü hallerde, denetim sonuçlarını ilgili mercilere bildirir.

Harç Alımı

Madde 59 —Yabancılara verilecek çalışma izin belgeleri ve süre uzatımları 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (6) sayılı tarifenin (IV) nolu bölümüne göre harca tabidir.

Çalışma izin belgesi harçlarını tespit etmeye, karşılıklılık ilkesi göz önünde tutularak Dışişleri Bakanlığı yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Diğer Hükümler

Özel Öğretim Kurumları Kanunu Kapsamında Çalışacak Yabancıların Çalışma İzinleri

Madde 60 —Kanunun 29 uncu maddesi uyarınca; 8/6/1965 tarihli ve 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında çalışacak yabancılar, Kanun ve Yönetmelik hükümlerine tabidir. Bu kapsamdaki yabancıların çalışma izinleri, Kanun ve Yönetmelik hükümleri uyarınca Bakanlık tarafından verilir. Çalışma izinlerinin verilmesinde Milli Eğitim Bakanlığı ile diğer ilgili mercilerin görüşleri alınır.

İlgili Mercilerin İç Mevzuat Düzenlemeleri

Madde 61 —İlgili merciler Kanun ve Yönetmeliğin uygulamasına ilişkin iç düzenlemelerini, Kanunun yürürlük tarihinden itibaren en geç bir ay içinde yaparlar.

Mesleki Hizmetler Kapsamında Çalışacak Yabancıların İlgili Meslek Kuruluşlarına Üye Olmaları

Madde 62 —Mesleki hizmetler kapsamında yurt dışından yapılan başvurularda çalışma izni alan mühendis, mimar ve şehir plancılarının Türkiye'ye giriş yaptıkları tarihten itibaren en geç bir ay içerisinde, ilgili meslek odasına üyelikleri zorunludur.

Bu durumda olan yabancıların meslek odasına üyelik yükümlülüğünün başlangıcı, yabancıların Türkiye'ye giriş yaptığı tarih itibarıyla başlar.

Mesleki hizmetlerle ilgili çalışma iznine bağlı ikamet izni verilmesinde, ilgili meslek odasına üyelik koşulu dikkate alınır.

BEŞİNCİ KISIM

Son Hükümler

Yürürlük

Madde 63 —Bu Yönetmelik, 6/9/2003 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 64 —Bu Yönetmelik hükümlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yürütür.

EK-1

YABANCI PERSONEL BAŞVURU FORMU

(4 nüsha doldurulacaktır)

A.İŞVEREN / KURUM / KURULUŞ HAKKINDA BİLGİLER

1. Adı/Unvanı:

2. Türkiye'deki Merkez Adresi:

.....
.....

(Son 6 ay içinde
çekilmiş
fotoğraf)

3. Yabancı Personelin Çalışacağı Adres:

.....

Telefon ve e-posta adresi .....

4. Yabancı'nın ikamet Ettiği Adres : (Bu bilgi il ve ilçe bazında Yönetmeliğin 57 nci maddesi uyarınca getirilen bildirim yükümlüğü kapsamında. Bakanlığa bildirilecektir. Daha sonra adres değişikliği olması durumunda, Bakanlık ayrıca bilgilendirilecektir.)

5-Çalışacağı Yerin İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (22/09/2002 tarihi ve 24884 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 28/8/2002 tarihli ve 2002/4720 sayılı Kararname uyarınca):

Düzyey III

Düzyey II

Düzyey I

Sermaye Yapısı : Yerli Sermayeli

Yabancı Sermayeli

Şirket Türü : 1-Adi Ortaklık

2-Kollektif şirket

3-Limited Şirket

4-Anonim Şirket

5-Diğer, Belirtiniz.....

8- Fiili iştigal Konusu :

9- İşyeri SSK Tescil Numarası :

10- Vergi Dairesi ve Nosu :

11- Kuruluş Tarihi :

12- Kayıtlı Sermayesi (TL) :

13- Ödenmiş Sermayesi (TL) ;

14- Son Yıl Ciroosu (TL) ;

15- Son Yıl İhracatı (ABD Doları):

16- Kuruluşta Halen Çalışan Toplam Türk Personelin; (Ek liste verilebilir.)

Sayısı	Mesleği	Görevi
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

17. Kuruluşta Halen Çalışan Yabancı Personelin; (Ek liste verilebilir.)

Adı/Soyadı	Uyruğu	Mesleği	Görevi	Çalışma İzni
				Aldığı Kuruluş / Tarih-sayı
.....	.....	.....	.....	.....

B. ÇALIŞMA İZİNİ İSTENEN YABANCI PERSONEL HAKKINDA BİLGİLER

1. YABANCI PERSONELİN

- Pasaport No :
- Adı ve Soyadı :
- Baba Adı :
- Ana Adı :
- Doğum Yeri ve Tarihi (Gün, ay, yıl) ;
- Uyruğu : .....
- Cinsiyeti: K E
- Medeni Hali : Evli Bekar Boşanmış Eşi ölmüş
- Evli ise, Eşinin Uyruğu :.....
- Çocuk : Var Yok
- Çocuk Varsa Sayısı: K E
- Bakmakta Yükümlü Olduğu Kişi Varsa Sayısı:
Çocuk : K E

Yaşlı : K E

Özürlü : K E

2. İLGİLİ ŞAHIS DAHA ÖNCE İZİN ALMIŞ İSE

- İzni Veren Merci :

- İzin Yazısı Tarih-Sayı :

- İznin Geçerlilik Süresi :

(Başlangıç ve Bitiş Tarihi)

3. DAHA ÖNCE ÇALIŞTIĞI YERLER (Sondan itibaren üçünü yazınız)

İşyerinin Adı : .....

Çalıştığı Süre :

Meslek ..... Görev ..... Vasıflı Vasıfsız
özürlü Eski Hükümlü

Ayrılış Nedeni:

İşyerinin Adı : .....

Çalıştığı Süre :

Meslek ..... Görev ..... Vasıflı Vasıfsız
özürlü Eski Hükümlü

Ayrılış Nedeni:

İşyerinin Adı : .....

Çalıştığı Süre :

Meslek ..... Görev ..... Vasıflı Vasıfsız
özürlü Eski Hükümlü

Ayrılış Nedeni:

4. TAHSİL DURUMU

- Son Mezun Olduğu Okul (Adı / Yeri) :

- İhtisas Konusu:

5. İKAMETGAH ADRESİ

- Yurt içi :

- Yurtdışı:

6. TÜRKİYE'DE DAHA ÖNCE BULUNMUŞ İSE

- Bulunduğu Yer (ler) :

- Tarihleri :

- Sebepleri :

7. TÜRKİYE'DE REFERANS OLARAK VEREBİLECEĞİ

KİŞİ VE/VEYA KURULUŞLARIN İLETİŞİM BİLGİLERİ

(Adı - Soyadı / Adres / Telefon numaraları / e-posta adresi)

.....

.....

8. ALACAĞI GÖREVİN MAHİYETİ

İş : .....

Meslek : .....

9. ÇALIŞMA TALEBİNDE BULUNULAN SÜRE

10. ALACAĞI ÜCRET (Aylık Brüt)

C. TÜRK VATANDAŞI YERİNE YABANCI İSTİHDAMI TALEBİNİN GEREKÇESİ

YUKARIDAKİ BİLGİLERİN DOĞRULUĞUNU ONAYLARIZ ...../...../.....

İŞVEREN KURUM / KURULUŞ SORUMLUSU

YABANCI PERSONEL

(Yetkilinin Ad.-Soyadı-Unvan/Şirket Kasesi ve imza)

(Adı-Soyadı ve imza)

NOT: Form ekinde belirtilen, yabancidan ve yabancı personel istihdam edecek kuruluştan istenilen belgelerin tümü forma eklenecektir.

FORMUN DOLDURULMASINDA UYULACAK ESASLAR

1- Yabancı Personel Başvuru Formları, 4 adet olmak üzere hazırlanacak ve formların her biri Türkçe olarak, eksiksiz ve okunaklı biçimde doldurulacaktır. Her bir form, istihdam edilecek personelin son altı ay içerisinde çekilmiş vesikalık fotoğrafını ve formların tamamı Yabancı

Personelin ve işverenin orijinal imzasını içerecektir. (Fotokopi olan imzalar kabul edilmeyecektir.)

2- Yabancı Personel ya da firmaya uymayan şıklar için mutlaka açıklayıcı not düşülecektir.

3- Form doldurulduktan sonra, ilgili yönetmelik ve ekinde belirtilen belgeler (Noter onaylı ve Türkçe tercümesi) eklenerek müracaat edilecektir.

4- Formların eksik doldurulması ya da yukarıda belirtilen belgelerin eksik olması ya da usulüne uygun olmaması ve Türkçe olarak doldurulmaması halinde, müracaatlar işleme konulmayacak ve form başvuru sahibine iade edilecektir.

5- Süre uzatımı müracaatlarında aynı şekilde form doldurulacak ve süre uzatımına ilişkin ilişikte belirtilen belgelere önceki izin yazısının aslı eklenerek müracaat edilecektir.

6- Yabancıların icra edemeyecekleri mesleklerle ilgili olarak, çalışma ve çalıştırma izni için müracaatlar kabul edilmeyecektir.

7- Yönetmelikte belirtilen belgeler dışında istenilecek ulusal mevzuat ve değişen sosyoekonomik konjonktüre göre belirlenen belgeler, Bakanlık Web sitesinde yayımlanacaktır.

EK-2

BAŞVURU İÇİN İSTENİLİN VE BAŞVURUYA EKLENECEK BELGELER

A- BAŞVURUYA ESAS BELGELER

I- YABANCIDAN İSTENİLEN BELGELER

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı hitaplı çalışma izni talep dilekçesi,

- Yabancı Personel Başvuru Formu (4 nüsha, son altı ay içerisinde çekilmiş fotoğraflı, işveren ve yabancı personelin orijinal imzalarını içeren. İşveren ve yabancı personelin her ikisinin de orijinal imzasının olmadığı durumlarda taraflar arasında yapılmış bireysel sözleşme veya işverence yapılan iş teklifinin işçi tarafından kabul edildiğine dair işe kabul belgesi veya onaylı sureti.)

- Noter Onaylı ve Türkçe tercümesi Pasaport sureti,

- Noter Onaylı ve Türkçe tercümesi Diploma sureti,

- Türkiye'den yapılacak başvurular için, geçerli ikamet Tezkeresi,

(ikamet tezkeresinin süresinin en az altı ay olması ve başvurunun bu süre içerisinde yapılması zorunludur)

- Özgeçmiş (ilişikteki özgeçmiş formatı doldurulacaktır.)

Yabancı personel ve sanatkar çalıştıracak Belgeli Turizm İşletmeleri için:

İş mukavelesi / Döviz gelirlerine ait belgeler / Bonservisler (Ciddiyeti konusunda tereddüt yaratan müesseselerin bonservisleri hariç),

Mesleki hizmetler kapsamında çalışma izni talep eden yabancının yukarıdaki belgelere ek olarak

- Yurt dışında yüksek öğrenim görmesi halinde 2547 sayılı Kanunun 3 ve 7/p maddeleri uyarınca, "Yurt dışı Yüksek öğretim Diplomaları Denklik Yönetmeliğine uygun olarak atacağı "Diploma Denklik Belgesi",
- Ülkesindeki meslek kuruluşundan mesleğini icra ettiğine, kendi ülkesindeki meslek örgütüne üye olduğuna ve "meslekten men cezası olmadığına" ilişkin son altı ay içinde alınmış belge,
- Danışmanlık ve teknik tedrisat amacıyla hizmet sunması durumunda, iş tanım belgesi ile sözleşme (firma-firma arası veya firma-kışı arası) Örneği,
- Mühendis, mimar ve şehir plancılarının her tür ve ölçekte danışmanlık ve teknik tedrisat amacıyla uzman olarak hizmet sunması ya da kamu kurum ve kuruluşlarınca uluslararası ihale açılmış projelerde proje hazırlaması ve imza yetkisi alması durumunda, noter ya da konsolosluk onaylı ve yalnız bu işe münhasır kalmayı öngören taahhütname

ibraz etmesi gerekmektedir.

Çalışma izin türlerine göre başvuruya esas istenilen diğer belgeler aşağıda yer almaktadır.

Sürelı Çalışma İzni

- Türkiye'de çalışmak üzere gelen yabancının eş ve bakmakla yükümlü olduğu çocuklarının çalışma izni talebinde bulunmaları durumunda, yabancı ile birlikte en az beş yıl süreyle kanuni ve kesintisiz ikamet etmiş olduklarını kanıtlayan emniyet makamlarından alınan belge,

Süresiz Çalışma İzni

- Yabancının en az sekiz yıl kanuni ve kesintisiz ikamet etmiş olması şartının yerine getirildiğini kanıtlayan emniyet makamlarından alınan belge,

Yabancının toplam altı yıllık kanuni çalışmasının bulunması şartının yerine getirildiğini kanıtlayan ilgili mercilerden alınan belge,

- Mühendis, mimar ve şehir plancısı olarak çalışacak yabancılının, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun 36 ncı maddesine istinaden alması gereken geçici üyelik belgesi,

Bağımsız Çalışma İzni

- Yabancının geldiği ülkeden alacağı vergi sicil belgesi,
- Yabancının icra etmeyi arzuladığı faaliyete yönelik bilimsel, teknik veya mesleki eğitimi olduğunu ispatlayan belgeler,
- Mühendis, mimar ve şehir plancısı yabancının icra etmeyi arzuladığı faaliyete yönelik akademik ve mesleki yeterliliği olduğunu kanıtlayan yetkili mercilerden alınmış belgeler,
- Yabancının en az beş yıl kanuni ve kesintisiz ikamet etmiş olması şartının yerine getirildiğini kanıtlayan emniyet makamlarından alınan belge,

- Yönetmeliğin 40 ıncı maddesinde istenilebileceği belirtilen belgeler

İstisnai Çalışma İzni

- Yabancıların Kanununun 8 inci maddesinde sayılan statülerini kanıtlayan belgeler,
- Türk vatandaşı bir kişi ile evli olan yabancılar için, vukuatlı nüfus kayıt örneği,
- Türk vatandaşı bir kişi ile evli olan yabancılar için noter onaylı evlenme cüzdanı sureti,

II- YABANCI PERSONEL İSTİHDAM EDECEK KURUM/KURULUŞTAN İSTENİLEN BELGELER

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı hitaplı çalışma izni talep dilekçesi,
- Son yıla ait, vergi dairesince onaylı bilanço ve kar/zarar tablosu,
- Kuruluş yabancı sermayeli ise, kuruluşun en son sermaye ve ortaklık yapısını gösteren Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinin aslı veya kuruluşça onaylı örneği,
- Yabancı uyruklu öğretmen istihdam edecek Özel Öğretim Kurumları için; Kurum Ruhsatı ve Milli Eğitim Bakanlığı onay yazısı suretleri,
- Turizm kuruluşlarının istihdam edecekleri idari personel için varsa Turizm Bakanlığı'ndan alınmış işletme ve yatırım belgesinin sureti,
- Kamu kurum ve kuruluşlarınca uluslararası ihale açılmış projeleri yapma hakkı kazanmış kuruluşların (konsorsiyumlar dahil) ilgili kurum ve kuruluşun alacaktan işi yüklediklerini tevsik eden belge,
- Mühendislik, mimarlık, müteahhitlik ve danışmanlık hizmetleri kapsamında yabancı uzman istihdam edecek tüzel kişiliklerde, aynı meslekte Türk mühendis/mimar/şehir plancısı istihdam edildiğini ispata dair ücret bordrosu ve Yabancı ile yapılan sözleşme örneği.

B- BAŞVURUYA EK BELGELER

- Yabancı, ortak temsilcisi ya da kilit personel ise, durumunu kanıtlayan yetkili makamlardan onaylı işverenince verilen belge,
- Vatandaşlık Kimlik Belgesi örneği,
- Türk vatandaşı bir kişi ile evli olan yabancılar için, vukuatlı nüfus kayıt örneği,
- Türk vatandaşı bir kişi ile evli olan yabancılar için noter onaylı evlenme cüzdanı sureti,
- Türk soylu olduğuna ilişkin belge,
- Mesleki eğitim diploma ve sertifika örnekleri,
- Bonservis, referans mektubu, görevlendirme yazısı; kabul yazısı gibi diğer belgeler.

C- SÜRE UZATIMI BAŞVURULARINDA İSTENİLEN BELGELER

- Yabancı Personel Başvuru Formu (4 nüsha, son altı ay içinde çekilmiş fotoğraflı),
- Son ay ücret bordrosu (işveren ile mail müşavir kaşeli ve imzalı, SSK onaylı)
- Önceki çalışma izninin aslı,
- Mühendis, mimar ve şehir plancısı olarak çalışacak yabancıların, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun 36 ncı maddesine istinaden alması gereken geçici Üyelik belgesi.
- Pasaportun, vizeler ve geçerlilik süresine ilişkin kısmının noter onaylı sureti,
- Vergi dairelerinden alınacak vergi borcu olmadığına dair belge.

NOT 1 - Ayrı firma başvuruları, ilk başvuru gibi ele alınacağından, aynı form ve belgelerle yeniden müracaatta bulunulacaktır. Ayrıca, daha önce çalışılan tüzel kişilikten alınacak ilişik kesilmesine ilişkin yazı başvuruya eklenecektir,

NOT 2- Bakanlık, gerek görülmesi halinde yukarıda belirtilen tüm belgelerin yanı sıra ek belge talebinde bulunabilir.

NOT 3- Başvuru için Bakanlıkça istenilen evrakların tümü noter onaylı Türkçe tercümeleri ile birlikte iletilecektir. Bu şekilde iletilmeyen bilgi ve evraklar olması halinde başvuru işleme alınmayacak ve iade edilecektir.

EK-3

<p>ÖZGEÇMİŞ FORMATI</p> <p>KİŞİSEL BİLGİLER</p> <p>Ad</p> <p>Adres</p> <p>Telefon</p> <p>Faks</p> <p>E-Posta</p> <p>Uyruğu</p> <p>Doğum Tarihi</p> <p>İŞ DENEYİMİ</p> <p>- Tarihler (baŐlangıŐ-bitiş)</p> <p>- İŞverenin Adı-Adresi</p> <p>- İŞin Mahiyeti veya Sektörü</p> <p>- Grev veya Pozisyon</p> <p>- Temel Faaliyet ve Sorumluluklar</p> <p>EĞİTİM VE STAJ</p> <p>- Tarihler (baŐlangıŐ-bitiş)</p> <p>- Eğitim ve Staj Sağlayan Organizasyonun İsmi ve Tipi</p> <p>- Temel Konular/Sahip Olunan Mesleki Yetiler</p> <p>- Alınan Titri</p> <p>- (gerekli ise) Ulusal Sınıflandırmada Seviyesi</p>	<p>[Soyadı, diğer isim(ler)]</p> <p>[Ev numarası, cadde/sokak ismi, posta kodu,kent, ũlke]</p> <p>[Gũn, ay, yıl]</p> <p>[En son iŐten baŐlayarak çalışılan her iş için ayrı girdi yapın]</p> <p>[En son iŐten baŐlayarak, çalışılan her iş için ayrı girdi yapın]</p>
--	---

EUROPEAN CURRICULUM VITAE	
FORMAT	[SURNAME, other name(s)]
PERSONAL INFORMATION	[House number, street name, postcode, city, country]
Name	
Address	
Telephone	
Fax	
E-mail	[Day, month, year]
Nationality	
Date of birth	
WORK EXPERIENCE	[Add separate entries for each relevant post occupied, starting with the most recent]
- Dates (from-to)	
- Name and address of employer	
- Type of business or sector	
- Occupation or position held	
- Main activities and responsibilities	[Add separate entries for each relevant post occupied, starting with the most recent.]
EDUCATION AND TRAINING	
- Dates (from-to)	
- Name and type of organization	
- providing education and training.	
- Principal subjects/occupational skills covered	
- Title of qualification awarded	
- Level in national classification (if appropriate)	

KİŞİSEL BECERİ VE YETENEKLER - Yaşam ve iş hayatına ilişkin bir istemdir ancak, resmi sertifika ve diplomalarla tanımlanmayan hususlardır.	
ANA DİLİ	[Anadili tanımlayın]
DİĞER DİLLER	[Dili tanımlayın]
- Okuma Yeteneği	[Seviyeyi belirleyin: mükemmel, iyi, temel]
- Yazma Yeteneği	[Seviyeyi belirleyin; mükemmel, iyi, temel]
- Sözel Yetenek	[Seviyeyi belirleyin: mükemmel, iyi, temel]
SOSYAL BECERİ VE YETENEKLER Çok kültürlü ortamlar, iletişimin önemli olduğu pozisyonlar ve ekip çalışmasının gerekli olduğu durumlar (örneğin kültür ve spor) vs. insanlarla birlikte yaşam ve çalışmaya ilişkin olarak.	[Yetenekleri tanımlayın ve nerelerde kullanıldığını belirleyin,]
ORGANİZASYONEL BECERİ VE YETENEKLER İş, gönüllü iş (örneğin kültür ve spor gibi), ev veya benzeri yerlerde kişi, proje ve bütçelerin koordinasyonu ve idaresi.	[Yetenekleri tanımlayın ve nerelerde kullanıldığını belirleyin,]
TEKNİK BECERİ VE YETENEKLER Bilgisayar, belirli bazı ekipman, makine, vesaire.	[Yetenekleri tanımlayın ve nerelerde kullanıldığını belirleyin,]
SANATSAL BECERİ VE YETENEKLER Müzik, yazım, tasarım, vesaire.	[Yetenekleri tanımlayın ve nerelerde kullanıldığını belirleyin.]
DİĞER BECERİ VE YETENEKLER Yukarıda Tanımlanmayan Yetenekler	[Yetenekleri tanımlayın ve nerelerde kullanıldığını belirleyin.]
SÜRÜCÜ EHLİYET(LER)İ	
EK BİLGİ	
EKLER	[Bu bölüme ilgili olabilecek diğer bilgileri aktarın, örneğin iletişim kurulabilecek kişiler, referanslar vs.]
	[İliştirilen ekleri listeleyiniz]

PERSONAL SKILLS AND COMPETENCES	[Specify mother tongue]
Acquired in the course of life and career but not necessarily covered by formal certificates and diplomas.	[Specify language]
MOTHER TONGUE	[Indicate level: excellent, good, basic]
OTHER LANGUAGES	[Indicate level: excellent, good, basic.]
Reading skills	
Writing skills	[Describe these competences and indicate where they were acquired,]
Verbal skills	
SOCIAL SKILLS AND COMPETENCES	(Describe these competences and indicate where they were acquired.)
Living and working with other people, in multicultural environments, in positions where communication is important and situations where teamwork is essential (for example culture and sports), etc.	[Describe these competences and indicate where they were acquired.]
ORGANISATIONAL SKILLS AND COMPETENCES	
Coordination and administration of people, projects and budgets; at work, in voluntary work (for example culture and sports) and at home, etc.	[Describe these competences and indicate where they were acquired.]
TECHNICAL SKILLS AND COMPETENCES	
With computers, specific kinds of equipment, machinery, etc.	[Describe these competences and indicate where they were acquired.]
ARTISTIC SKILLS AND COMPETENCES	
Music, writing, design, etc.	[Include here any other information that may be
OTHER SKILLS AND COMPETENCES	relevant, for example contact persons, references,
Competences not mentioned above, DRIVING LICENCE(S)	etc.]
ADDITIONAL INFORMATION	[List any attached annexes.]
ANNEXES	

